

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom in Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogobu

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Bosanska uprava in Madjari.

(Dopis z Dunaja.)

Tudi v letošnjem zasedanju avstrijske delegacije je bil referat o bosanskih stvareh izroččen slovenskemu poslancu. S tem so vse avstrijske stranke priznale vsaj formalno, da se bosanske stvari tičejo v prvi vrsti nas Jugoslovani. Poslanec Vencajz, ki se je oglasil tudi v etatski debati ministerstva zunanjih del z veleznamenitim govorom, je rešil svoj nalog dobro in brez prigovorov. To je nekaj: v avstrijski delegaciji je pomembno in važno, da se glede Bosne ozirajo vsaj taktično na težnje Jugoslovani in Hrvatov posebej. Odločilni čas v tej stvari še ni prišel, a vzroka danes še nimamo, da bi se vznemirjali. Edino, kar nas more v tem trenutku zanimati in celo jako zanimati, so stvari, ki so se vršile v ogerski delegaciji. Tam se je govorilo letos o Bosni mnogo več in pomembneje, nego druga leta. A vzrok temu je bil tisti čudni, skoraj nerazumljivi hrup, ki ga je nenadoma dvignilo madjarsko časopisje proti upravitelju Bosne in Hercegovine, ministru Kallayu.

Od početka letošnjega leta se je dalo opaziti, kako je madjarsko časopisje polagoma, kakor na tajno zapoved, spremenilo fronto v bosanskih stvareh.

Prej niso vedeli naši prijatelji onkraj Litave nikdar dovolj besed, da bi proslavljali in povečevali svojega sodeželana in brata po krvi, bosanskega gospodarja Kallaya. Upravljal je nedosežno, čuval red, ščitil vse konfesije brez izjeme itd. Znano je bilo sicer, da je Kallay res dobro upravljal, da je storil mnogo, če tudi ni mogel storiti vsega in da je — kar je za nas najvažnejše — postopal v tamošnjih zamotanih in kočljivih konfesionalnih razmerah taktno in vsaj v zadnjem času tudi v narodnostnem oziru pravilno. To je bila in je njegova dolžnost; minister ne zasluži zato, da je svojo dolžnost po možnosti spolnjeval, še nobene posebne hvale. Ali Madjari so imeli za svoje navdušenje drugih vzrokov! Več nego je bilo treba in več nego je smel, je ustrezal Kallay že-

ljani svojih madjarskih bratov. Sam je povedal v ogerski delegaciji, kako se je potrudil za napredek ogerske trgovine v Bosni. V teku dveh let je napredoval uvoz Ogerske v Bosno za več nego štiri milijone kron, a izvoz Bosne v Ogersko je nazadoval. S tem bi bili Madjari lahko zadovoljni, — ali niso zadovoljni. Ustrezati se jim mora na škodo drugim in to škodo morajo trpeti v prvi vrsti Hrvatje. Železniška zveza Bosne z Dalmacijo, ki bi bila obema deželama v veliko korist, se ne sme napraviti, ker se zdi Madjarom, da bi bili vsled take zveze oškodovani. Ni jim torej do Bosne, do blagostanja Bosne same; Madjarom je do profita, kakor pristnim Židom. In prav po židovskem računu so spoznali, da bi jim mogla Bosna mnogo koristiti, če bi jo spravili pod svojo pohlepno dlan. Zato hočejo preprečiti za vsako ceno, da bi se kdaj uresničile hrvatske težnje po celokupnosti, po združenju hrvatski državi, v katero spada tudi Bosna, zato pripravljajo z veliko spretnostjo in hinavščino pot svojim aspiracijam. Tu so vzroki najnovejšega bobnanja po madjarskem časopisju, ki te svoje prave vzroke včasih prikriva, časih neoprezno izdaja, in ki sili v vspredje druge, nedolžnejše povode, da bi svet ne spoznal Mefistovega obraza pod krinko dobričine.

Smeh mora posiliti človeka, če vidi zakaž in kakó rujejo Madjari v poslednjih dneh proti Kallayu in skoro nehoté dobiva večje zaupanje do bosanskega upravitelja. Madjari kakor borilec za versko in narodnostno svobodo!! Razume se, da je to samo humbug, — pesek v oči. Madjari so morali nastopiti drugo pot, če so hoteli, da bi se jim svet ne smejal, — tisti svet, ki gleda, kako se v začetku dvajsetega stoletja počenja z narodom, od katerega je dobil vso kulturo — njegov današnji zatiralec. Madjari naj spusté iz svojih brutalnih pesti ubogi narod slovaški! Prej nimajo pravice, da bi govorili o preganjanju — bosanskih Mohamedanov, ki jih čisto nič ne brigajo. Kdor ima razsodnost, mora priznati, da vlada ravno Mohamedane neguje z veliko skrbjo. Dala jim je že davno skoro popolno versko avtonomijo,

kakor jo imajo tudi pravoslavni; tiste pri-tožbe, tiste dvoumne deputacije izvirajo deloma iz osebnih nagibov, deloma pa so orodje spletkarskih zahrbtnikov in ne v zadnji vrsti šovinistiških Madjarov.

Da je temu res takó in da vse tiste bajke o zatiranju niso drugega nego manever tujih pohlepnikov, dokazuje binkoštna slavnost v Sarajevu, kjersko Hrvatje vseh konfesij — med njimi najuglednejši zastopniki Mohamedanov — praznovali veličastno slavlje vzajemne hrvatske misli, ne da bi bila med vseobče navdušenje pala kaplja nesloge... Madjari naj kroté svoje sočutje in svoje pohlepje ter naj denejo lepó — roko stran! —

V Trstu, 11. junija 1900.

Brez naslova. Poljski novinar S. S. Biedzikiewicz pripravlja za jubilej slovečega poljskega romanopisca Sienkiewicza album z dedikacijami odličnih slovanskih mož in novin. Največi sedaj živečih sinov češkega naroda, dr. L. Rieger, je posvetil nastopne besede: „Jednotnost pismenega jezika je bila v podlagi razvoju nemške literature in znanstva; zavest o narodni jednotnosti različnih narečij in plemen, ki se čisto niti umela niso, je bila vir moči naroda nemškega. Nam Slovanom — da-si smo si jezikovno bližji — usoda, žal, ni podelila ni literarne ni kulturne jednotnosti. Da se med nami nahajajo ljudje, ki še skušajo delati težave potrebni plemenski in jezikovni jednoti v literaturi in da vidijo celó v teh poskusih duševno in materialno povzdigo svojega naroda, to je jednotstveno neumevno in obžalovano. Nas, adepte zapadne kulture, je jedno celo steloletje ločilo in je naši individualnosti pritisnilo poseben značaj. Ako ni možno zbrisati zgodovine, tudi nje rezultatov ni možno odstraniti. Jezikovno in plemensko sorodstvo nam vendar olehčuje mejsebojno umevanje, vzajemno spoznavanje, skupno zblíževanje, in omogočuje nam Slovanom, da

ložje menjavamo med seboj duševna dobra, da dosežamo višjo omiko, da jeden drugemu prihajamo nasproti in da puščamo iz vida ono, kar nas loči. Tako postanemo mi Slovani zveza vsaj v pogledu ljubezni, zloge in kulturne vzajemnosti in tako postanemo mogočen in plodonosen činitelj človekoljubja in splošne človeške omike.»

Tudi dr. L. Rieger potrja torej, da je jezikovno zblíževanje med nami hkratu tudi velikega narodnega in političnega pomena. In to nam pravi: čim bolj neprijatelji stavljajo zapreke takemu zblíževanju, tem odločnejše moramo mi gladiti poti — zblíževanju!

Ljudsko štetje. Koncem tega leta se bo po vsej Avstriji vršilo ljudsko štetje; to se vrši vsakih deset let. Na Češkem, kjer se bñje najhujši boj med nenasitnimi Nemci in zapostavljenimi Čehi, začeli so češki časopisi pripravljati narod na predstoče ljudsko štetje v deželah krone sv. Vaelava, to je v Češki, Moravski in Šleziji. Vse občine češke odpošljejo prošnje na državni zbor, da se prihodnje popisovaje ljudstva izvrši na podlagi narodnosti, nikakor pa ne, kakor zadnjikrat in kakor žele Nemci in njihovi zavezniki Italijani, na temelju občevalnega jezika. V slovenskih listih Goriške pa čitamo, da hočejo tudi tamošnje slovenske občine odposlati slične prošnje na državni zbor. Z ozirom na to piše »Naša Sloga«: Ker je to vprašanje tudi pri nas v Istri velike važnosti, ker nam Italijani pod pretvezo »občevalnega jezika« kradejo na tisoče in tisoče našega naroda, zato priporočamo tudi mi najtopleje vsem narodnim občinam Istre, naj sestavijo jeduake prošnje na državni zbor za izvedenje popisa prebivalstva na temelju narodnosti. Tako prošnjo naj bi sestavila katera naših bolj naprednih občin, jo dala tiskati in jo potem razposlati na vse hrvatske in slovanske občine Istre s priporočilom, da jo županstva podpišejo in odpošljejo našim poslancem. Le-ti izroče te prošnje predsedništvu državnega zbora in pridejo iste v razpravo hkratu s prošnjami češkega naroda in drugih slovanskih plemen, katera žele, da se popis ljudstva izvede na temelju narodnosti.

PODLISTEK

Izdajalec.

Spisal: Ivan Gromozenski.

»Vam je gotovo znano, zakaj da čakajo, kaj ne da?«

»Gospica, Vam se ne upam zlagati! Vem vzroke — vse —.«

»Povejte, povejte!«

»Tisto pa ne! Ne smem, ne morem, gospica — to je samska skrivnost! Ubili bi me — takoj — če bi izvedeli, da sem Vam povedal.«

»Vi me hočete res užaliti! Mar menite, da jaz ne znam molčati?! O znam! Kar mi zaupate, je kakor potopljeno v najglobokeji studenec — od mene ne zve nihče nič!«

»Ne, ne, gospica, užaliti vas nočem — čujte torej.«

Potegnila je svoj stolec k mojemu, se nagnila k meni, da sem čutil njeno starodreviško sapo — in njeni sivi lasje so se dotikali mojega obraza.

»Naši samei bi se ženili, jako radi, saj imajo radi one gospice — pa se bojijo, da niso dosti narodne, da niso zavedne Slovence.«

»Kaj niso Slovenke — pa vedno zahajajo v čitalnico in celó na gledaliških igrah sodelujejo.«

»Že res — a se je reklo, da ni nobena naročena na »Slovenko«.

Obmolknil sem.

»Torej radi »Slovenke« — drugzega nič?«

»O, še! Veste, naši samei so tudi glede kuhinje v zadregi!«

»To je pa neumnost, ker punice znajo izbornu kuhati!«

»No, tako! Vsakdo se je navadil — ali pa mu je bilo že prirojeno — na katero jed, katero zdaj posebno mara; pa se bojijo, da bi v zakonu morali pogrešati isto!«

»So vam-li znane tiste posebne jedi? — Povejte, povejte, sem res radovedna, kakov okus imajo ti — ti finojedei.«

»Dr. Rešetar kislo krompirjevo juho!«

»Krompirjevo juho!«

»Dr. Zobnik solato špehovko!«

»Solato špehovko!«

»Dr. Vihar češpljeve emoke!«

»Češpljeve emoke!«

»Belinšek pa mastno zabeljene štruklje!«

»Zabeljene štruklje!«

»Da! Vidite, gospica, zdaj pa veste vse — še preveč sem vam izdal; prosim torej, da vse to med nama ostane.«

»Moj Bog! Bodite popolnoma mirni!«

Postala je nekam redkobesedna.

Kmalu sem se poslovil. Zdelo se mi je, da mi je Malvina o slovesu stisnila roko jako živahno.

Spremila me je do stopnic.

»Torej, kaj ne? Dr. Rešetar kislo krompirjevo juho, dr. Zobnik špehovko, dr. Vihar češpljeve emoke, Belinšek pa mastno zabeljene štruklje!«

»Da, da! Ljubljam Vam roko!«

III.

Diletanti naše čitalnice so imeli zvečer vajo.

Ženske vloge so imele Vanda, Julka, Lenka in Anka.

Jaz pa sem bil režiser.

Prišel sem malo pozno k vaji. Komaj sem vstopil, me je zagledala Vanda. Kakor srna je priskakala k meni!

»Gospod Gromozenski — nekaj bi vas rada prosila! — Smem?«

»Prosim, prosim, sem vedno na razpolago.«

In stopila je tik mene in mi šepetala svojo željo.

»Prosim, še nocoj.«

»Bom, bom!«

»Gospod Gromozenski! Nekaj bi vas rada prosila. — Smem?«

Bila je Julka pri meni.

»Prosim, prosim, sem vedno na razpolago.«

In stopila je tik mene in mi pošepetala svojo željo.

»Pa prosim še nocoj.«

»Bom, bom!«

In prišla je Anka s svojo željo — in prišla je Lenka.

Tudi njima sem obljubil, da bom.

Po vaji nisem šel v gostilno — in tudi drugi diletantje ne.

Doma sem pa pisal sledeče:

Slavno upravnništvo

»Slovenke«

v Trstu.

Spet se mi je posrečilo, pridobiti nekaj novih naročnic. — Pošiljajte list sledečim damam:

1) gospici Julki Zverovi, lekarjevi hčerki,
2) gospici Vandi Zlatarjevi, sodnikovi hčerki,

3) gospici Ani Oblakovi, poštarjevi čerki,
4) gospici Lenki Robidovi, nadučiteljevi hčerki, vse v

Pošljite jim tudi vse stare številke.

Odličnim spoštovanjem

Gromozenski.

IV.

»Izdajalec!«

Po glavi mi je bobnal maček. In spet mi je sikala vest:

»Izdajalec! Efi-jalt ni tak lopov, kakor si ti. On je izdal moč — močem; ti pa može — ženskam — in še celo svoje prijatelje! Gorjé, gorjé! Žveplo naj pada z neba, da izdajalec pokonča.«

Prokleti maček!

Pa smo ga res hudo vlekli!

Kako je že bilo?

In obrnil sem se na drugo stran, da je postelj zaškripala, in se prijemal z rokama za bolne lase.

Ja, ja — tako — tako —

Sinoči čitalniška veselica s predstavo — mnogo ljudstva — dobro vino — šampanjec

Pri dolgi, belo pokriti mizi smo bili: Vanda, Julka, Anka pa teh stariši — Malvina pa mi sami . . .

In govorili smo in pili.

Kritizirali smo igro — in ne vem kako je prišlo, naenkrat je Vanda vprašala dra. Čebularja:

Politični pregled.

TRST, 11. junija 1900.

K položaju. Zadnjič že smo omenili, da so »Slovanska krščanska narodna zveza«, klub čeških veleposvetnikov in klub centruma stopili v zvezo med seboj. Ta nova parlamentarna zveza je izdala komuniké, v katerem izjavlja, da si bo prizadevala za ohranjanje in ojačanje krščanskih podlag avstrijske države in nje državnih uredob. Zvesta tem verskim načelom, hoče delati na to, da se v gospodarskem boju šibkejši reši pogube. Komuniké povdarja nepremično zvestobo do dinastije in zato bodo te stranke vedno imele pred očmi moč države. Do vseh narodov bo kazala jednako dobrohotnost in enak interes, v vseh vprašanjih bo torej varovala načelo enakopravnosti in pravičnosti. Potezala se bo za razširjenje avtonomije deželnih zborov, ali na način, ki bo popolnoma čuval narodne manjšine v posamičnih deželah.

V kolikor moremo soditi po listih, si je ta nova zveza že v hipu, ko je navstala, pridobila precej veljave. In to morda baš zato, ker je tako hitro navstala, tako rekoč v splošni zmešnjavi je tu navstalo nekaj dobojnega, konkretnega. Jeden listov imenuje to novo zvezo jedino trdno točko v dogodkov valovju. Nekateri se zajo celo še dalje. »Neue Freie Presse« je kar iz sebe in obširne Koberjevo vlado z obtožbami, ker se je udala že v prvem spopadu in ni dopustila, da bi ona mešanica, ki se je zbrala pod imenom »Tagesordnungs-Majorität«, udušila Čeha. A nekateri trdijo, da je ravno postanek gori omenjene zveze odločil gosp. Koberja za zaključanje zasedanja. Če je to res, potem smemo reči, da je nova zveza že obporodu v važnem trenutku dalekosežno delovala na razvoj dogodkov. Vsakako moramo hrvatskim in slovenskim poslancem izdati spričevalo, da so v tem težavnem položaju previdno postopali.

Zlasti jim moramo biti hvaležni, da svojemu narodu niso nadeli one sramote, katero je navalil g. Jaworski na svoj klub. Ali maščevanje je že tu. Gospod Jaworski je razbil prejšnjo večino in je stopil v zvezo z Nemci. Ta nova večina je začela delovati v petek, a kakor v britko ironijo je poljski klub gospoda Jaworskega že v nedeljo, čez dva dni, podal izjavo, ki pravi, da je načelno nasprotje med Nemci in Poljaki toliko, da je vsako pozitivno skupno delovanje med njimi nedostavno izključeno. Poljaki izjavljajo, da hočejo ostati zvesti avtonomističnemu programu in so uverjeni, da redno delovanje parlamenta more priti le po spremembi poslovnika zbornice! Torej poljsko »kolo« vidi rešitev jedino v tem, čegar njega novi zavezniki — nočejo!! In komaj da je roka Poljakov podpisala svojo zvezo z novimi prijatelji, že izjavljajo slovesno, da si pridržujejo — slobodno roko. Redkokedaj še je kaka nova parlamentarna tvorba tako hitro

»Gospod doktor, kako vam pa ugaja »Slovenka«? Pa seveda, vi menda ne čitate našega ženskega lista.«

Ti zvita stvarica!

In on vzradočen:

»Kaj imate »Slovenko«? Tega pa nisem vedel.«

»Seveda! Saj smo vendar zavedne Slovenke — me štiri, Julka, Lenka, Anka in jaz... me smo naročnice »Slovenke«...»

Zvrnil sem kupico vina v grlo, samo da mi ni bilo treba gledati naših samec, ker pojavili so se jim na obrazih upravičeni znaki radosti.

Proti Malvini obrnjen sem mrmral: »Zdaj pa menda pride drugi del.«

Obrnila je drugam svoje sive oči.

Moje mrmranje je bilo nekak prehod k drugemu predmetu.

Že se je začela beseda: kuhinja.

Postajalo mi je vroče.

Pil sem — pil — ker bil sem žejen in moral sem poplačniti svojo kričevo vest.

In prišla so mi na ušesa imena jedil: Vanda ljubi baje jako krompirjevo juho, malo kisano... Julka posebno solato špehovko... Lenki pa prijaajo najbolj zabeljeni štrukliji in Ani češpljevi cmoki.

»Krasno, krasno!« sem zasikal, da se je Malvina začela plašno ozirati.

In povesila je svojo starođeviško glavo, a jaz sem — pil.

Postalo mi je prevroče — in družbe tudi nisem več dobro videl.

Moral sem na zrak.

zapadla prokletstvu smešnosti, kakor je ta nestvor gospoda Jaworskega!

Nekoliko epiloga k zadnji seji zbornice poslancev. Že notri med viharji so tudi vsi pametnejši Nemci spoznali, kolika znota je bila, ako so si domišljali, da bodo češko obstrukcijo mogli udušiti z nasiljem.... In zdelo se je, kakor da je isti predsednik Fuchs sam spoznal, da ni prav storil in da je postopal proti poslovnemu redu, ko je hotel izsiliti glasovanje o predlogu Zallingerjevem, ne da bi se popred prečitali došli spisi. Zallinger je bil predlagal namreč — seveda po naročilu nove večine Jaworskega, — naj se takoj prične razprava o obrtni preosnovi. Ako bi se bilo posrečilo, izvršiti glasovanje o tem predlogu, bi značilo to vsekako nevpeh češke obstrukcije. Ali Čehi so umeli izdatno braniti svojo kožo. Rekli smo že, da je predsednik Fuchs nekako uvidel nekorektnost svojega postopanja, ali izvestni gospodje na levi so ga terorizirali, da ne sme odjenjati za nobeno ceno. In ti izvestni gospodje so bili v prvi vrsti liberalni veposestniki, tisti možje torej, ki se vedno bahajo z svojo lojalnostjo, s svojim intaktnim avstrijstvom in svojo državniško resnostjo. No, pokazali so, da je celó v takih velekritičnih trenutkih njihova osebna ambicija veliko višja, nego pa poštovanje interesov države. Kajti, kdor je res lojalen državljan in je razsoden dovolj, da ve, kako morajo taki dogodki delovati na narod, kakoršen je češki — in ako ni tako zaslepljen po strasti in požrešnosti, da ne ve, ali noče čuti o tem, koliko trpe interesi države, ako sta si državna uprava in takov narod v nasprotju: ta mora obžalovati dogodke v noči med petkom in soboto, mora obžalovati, da predsednik Fuchs ni sledil boljemu spoznanju, marveč je poslušal one, ki bi hoteli na vsaki način, da narod češki bodi ponižan!

Čehi so dokazali, da znajo na izboren način voditi dejansko obstrukcijo. A važnejši moment, nego vse kričanje in vse žvižganje in brenkljanje na različne bolj ali manje primitivne instrumente, se nam vidi fakt: da so se v avstrijskem parlamentu pele narodne pesmi češke in ruska himna. Mi sicer nočemo videti v tem pojava mišljenja naroda češkega, ali državnikom naj bi bilo to v memento, kam bi mogla slednjič dovesti politika zatiranja Slovanov za vsako ceno, politika fikeije: da Avstrija mora biti nemška država!

Še na nekoga ne smemo pozabiti, ki je prišel iz te prve predstave nove Tagesordnungs-majoritete obložen z grdimi lisami. To je gospod Jaworski, predsednik poljskega »Kola« in izvrševalnega odbora bivše desnice. Mož se je blamiral in kompromitiral notri do kosti. A kompromitiral ni le sebe, ampak tudi svoj klub, in rali vejamemo, da je mej poljskimi poslanci samimi takih, ki so silno ogorčeni proti Jaworskemu. Ali, kar še posebno obtežuje tega moža, je to, da ni le sedaj v veliki krizi v veliki skrb za »državne potrebe«, intrigiral in snoval naklepe proti Čehom, da ni bila to le znota hipne

Najmanj eno uro sem se klatil po trgu in hladil.

Pa vleklo me je nazaj v družbo. Neki notranji glas mi je pravil, da se je nekaj pripetilo.

Posmukana Pepca mi je povedala:

»Gospod, kje so pa bili tako dolgo? So jih že iskali. Naj grejo v ono posebno sobo na hodniku — tje so se preselili!«

Na mizi sem opazil šampanjke, krog mize pa... oh ta prizor. Dr. Rešetar je sedel pri Vandi, dr. Zobnik pri Julki, dr. Vihar pri Ani, Belinšek pri Lenki — pa ne tako, kakor se navadno sedi.

In tudi stariši dam so bili radostni, med njimi pa tudi Malvina.

Natočila mi je šampanjca — penil se je... sam ne vem, kakor kaj...

Jovijalni sodnik dr. Zlatar — Vandin oče — je ustal in izustil govor. Pravil je o Bogu, ki je nove štiri pare združil in je zaključil:

»Bog živi vse štiri nove pare!«

»Živio, živio, živio!«

Med govorom se mi je zdelo, da me je sodnik večkrat pogledal — no, jaz sem pa vsaki pogled prenesel na Malvino.

A pil sem počteno — o šampanjec, šampanjec — zakaj si me premagal...

Oh, kako bobni maček po moji glavi — in vest kriči:

»Izdajalec — izdajalec!«

(Zvršetek.)

zmešnjave, marveč da je od nekaj že neiskreno in zavratno postopal nasproti istim skupinam na desni, katerim je bil predsednik in voditelj. Saj drugače si ni mogloče tolmačiti sicer neverjetnega dejstva, da je bivša desnica sicer dvigala roko, a ni nikdar mogla tudi udariti. In sedaj je gospod Jaworski hotel kronati svoje delo. Vedno je služil gospodom na levi, a sedaj se je pod protektoratom teh poslednjih pošteno — blamiral. Kar je lojalnih elementov v poljskem »Kolu«, bodo menda vedeli, kaj je storiti s tem gospodom Jaworskim!!

Is ogerskega parlamenta. Finančni odsek ogerske zbornice poslancev se je v soboto bavil s kvotno predlogo. Na izvajanja govornikov opozicije je izjavil minister-predsednik pl. Szell, da je brez ozira na to, da-li v Avstriji kvotna predloga pride v razpravo ali ne, dolžnost odseka, da razpravlja o predlogu. Ako bi v Avstriji ne razpravljali o kvotnem zakonu, potem tudi on ne bo zahteval, naj ogerska zbornica razpravlja o njem. Ne bi bilo pravilno in ne bi odgovarjalo koristim dežele, če bi sedaj že govorili o političnih eventualnostih v Avstriji, ki še niso nastopile. Državni organizem v Avstriji zares boleha ter je funkcioniranje istega v neredu, a ne smemo trditi, da je nehalo ustavno stanje, določeno z zakonom od leta 1867. Pl. Szell se nadeja, da v Avstriji ne neha ustavno življenje. Vendar mora biti dežela pripravljena za vsaki slučaj. Za skupne izdatke je pogoj — ustavnost. Ako bi le-ta, česar pa ni pričakovati, minila, potem bi Ogerska sama v smislu zakonov od leta 1867. skrbela za svoje varstvo in svoje koristi. Pogrešna bi pa bila vsaka izjava o tem slučaju sedaj, ko tak slučaj še ni nastopil. Svoje-dobno se hoče minister jasno izreči o pogojih, pod katerimi bi Ogerska skrbela za skupno korist monarhije. — Glede rentnega davka da se vrše pogajanja ter upa govornik, da iste dovedejo do primernih uspehov. Potem je odsek sprejel načrt kvotnega zakona v obče in v podrobnostih.

Tržaške vesti.

Smrtna kosa Minolo soboto zvečer je umrla v Barkovljah tamošnja posestnica gospa Marija udova Covacich. Pokojnica je bila blaga žena in zvesta podpornica naših narodnih podjetij. Ugledni družini Covacich-Rebek izrekamo svoje iskreno sožalje.

»Piccolo« o bodočnosti Slovanov. Pišejo nam: Gospod urednik, ali se res še godé čudeži! Menda — da! Ako »Piccolo« govori o bodočnosti Slovanov v zmislu da bodo oni nositelji evropske civilizacije, potem mi morate že priznati, da se res še godé čudeži na svetu! Čujte le! »Piccolo« dopisnik s parizke svetovne razstave je dne 6. t. m. v večernem izdanju tega lista opisal utis, ki ga je napravil nanj ruski oddelek imenovane razstave. Gospod Alfredo Niceforo, (tako je ime dopisniku), pripoveduje, da si je, predno je vstopil v ruski oddelek, predstavljaj trume lačnih, raztrganih in onemoglih izgnancev v Sibirijo! Potem, ko je že vstopil v ruski oddelek, pa začelja opisovati monumentalne palače, v katerih so razstavljene — kože, orožja in druge take reči, katere pričajo baje o — barbarsvu velikanske Rusije!

Potem pa pravi doslovno: »Si il mondo che ci si apre dinanzi agli occhi è ancora barbaro (!) ma in questi barbari sarà l'avvenire, e saranno costoro che creeranno la futura civiltà europea, strapandola a quelli che oggi ne sono i rappresentanti. (Če tudi je svet, ki se tu odpira pred nami še — divji, ali teh barbarov bo — prihodnjost in ti ljudje bodo, ki ustvarijo bodočo evropsko civilizacijo, katero iztržejo tistim, ki so danes zastopniki te civilizacije).

Tako piše »Piccolo« oziroma njega dopisnik. Potem piše dalje: Civilizacijo, katero je ustanovil jeden narod, — požre drugi divji narod, in si jo prikrojuje povsem na novo, (!) med tem ko stari narod, ali prejšnji lastnik civilizacije, ugasuje — in umira!!!

To so njih lastne besede, to je njih lastna izpoved!

Konec temu, zares interesantnemu dopisu je ta-le: »Evo, zakaj ta narod, ki danes pošilja na svetovno razstavo kože raznih divjačin, ter orožje za lov in za boj — postane narod bodočnosti!!!«

Ko bi dopisnik ne razpravljal tako resno o prihodnjosti narodov, bi človek mislil, da le norce brije. Kajti res čudno je, ako že Zidje alla »Piccolo« odprto priznavajo našo

slovansko bodočnost. Oni ne govorijo radi tako — »sila kola lomi!!!«

Z naših sodišč. V soboto predpoludne je bila na tuk. okrajnem kazenskem sodišču 17-letna Ana K. iz Vrde št. 440 radi prestopka po § 411. kaz. zak. obsojena v 14 dni zapora, ker je pretepalala 15 mesecev starega otroka, izročena jej kakor pestunji v varstvo. Otrok je bil poln modrosivih lis.

V morje je padel sinoči z obali Grumula 80-letni Viljelm Norsa iz ulice del Pane št. 2. Redar v bližini ga je spravil s pomočjo nekega čolnarja na kopno. Mož se je zahvalil rešiteljem ter odšel dobre volje svojim potom.

Samomor neznanca. Sinoči so našli ob pomolu pri sv. Andreju, kakih 30 metrov od obali, truplo neznanega moža, starega kakih 40 let. V obleki so našli nekoliko denarja a nobene listine, po kateri bi zamogli dognati istovetnost nesrečnega. Nekaj obleke je ležalo na obali. Truplo so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

Nepopoljšljiva vagantinja je 22-letna Marija P. iz Sežane, katero so v petek aretirali pri sv. Jakobu, Bog ve, kolikokrat že. Isto so svojedobno po odgonu izgnali iz mesta, a se vrača semkaj vedno znova.

Požar je nastal v soboto v mizarnici Josipa Gomizelja v ulici Giulia šte. 18. Ognjegaseci so kmalu zadušili ogenj, ki ni povzročil nobene škode.

Poskušeni samomor. 70-letna Ferdinanda F. je skočila v soboto zvečer v Barkovljah v morje. Ivan Danev in Josip Stare s Kontovelja sta skočila v bližnji čoln ter nesrečnico rešila. Spravili so jo v opazovalnico tuk. bolnišnice. Stara žena je rekla, da se ji ne ljubi živeti.

Aretilanje. Policijski nadzornik Schubert je v soboto večer aretiraj dva Italijana iz kraljevstva in sicer 23-letnega Angela Casadei iz Sogliana in 30-letnega Alojzija Dellamotta iz S. Maura, da ne bi mogla škoditi javni varnosti.

Umrljivost v Trstu. Od 27. maja do včetrši 2. junija je umrlo 64 možkih in 42 žensk, skupaj 106 oseb proti 97 v isti dobi lanskega leta. Med njimi je bilo 36 oseb starih do 1 leta, 11 do 5 let, 5 do 20 let, 4 do 30 let, 7 do 40 let, 19 do 60 let, 19 do 80 let, 5 nad 80 let. Povprečna umrljivost je znašala 32.8 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 13, bolezní v sopilih v 18, škrlatica v 0 slučaju, hripavica v 2 in enteritis v 0 slučaju.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 19.4, ob 2. uri popoldne 23.9 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.7 Danes toplomer ob 7. uri zjutraj 22.5 C°. — Danes plima ob 9.10 predp. in ob 7.52 pop.; oseka ob 2.25 predpoludne in ob 2.17 popoldne.

Mesto venea na grob gospej Mariji Covacich je podarila rodbina gospoda dr. Simona Pertota 20 kron za družbo sv. Cirila in Metoda

Slavje pevskega društva »Lipa« v Bazovici se je izvršilo včeraj prav lepo. Opis prinesemo jutri.

Včerašnja veselica pevskega društva »Kolo« se je izvršila najveličastnejše v vsakem obziru. Na vrtu Ciril-Metodove šole se je zbralo nad 2000 tržaških Slovanov, ki so se, kakor nam je bilo sporočeno, prav izvrstno zabavali. Program se je izvršil točno in v zadovoljstvo udeležnikov. Posebno sta ugajala zbora »Na planine« in »Križaci na morje« katere so morali ponavljati. Godba je tudi častno izvršila svojo nalogo, samo škoda, da ni igrala več ali samo narodne komade. Za smeh so skrbeli društveni diletanti, ki so za zadnjo točko igrali, šaljivi prizor »Pred sodiščem«, ki je vzbudil mnogo smeha. Gospicam in gospodom izrekamo popolno priznanje.

Po dovršenem vzporedju je bila upravi živahna svobodna zabava. Petje, godba in umetaljni ognji so se kar vrstili vse do 10. ure in pol in še kasneje je bilo vse polno zabavajočega se občinstva. »Kolo« sme biti popolnoma zadovoljno z moralnim in materialnim uspehom včerašnjega dne, kar naj mu bo v spodbudo za nadaljnje delovanje na narodnem polju. Delavstvo tržaško je zopet vršilo svojo narodno dolžnost, ker se je udeležilo te veselice v tako ogromnem številu. Opazili smo pa na ti veselici tudi zastopnike skoraj vseh okoličanskih pevskih društev ter izletnikov iz Vipavske doline, Gorice in Istre.

Knjižnica »Delalskega podpornega društva« je od danes naprej na razpolago

členom vsaki četrtek (ako je ta dan praznik, pa v petek) od 7. do 8. ure zvečer in vsako nedeljo od 10. do 11. ure predpoludne. Dalje javlja podpisani, da se v drugem času ne vsprejemajo in ne izposojujejo društvene knjige.

Oni, ki imajo doma knjige nad mesec dni, naj jih takoj vrnejo, ker drugače se jim knjige zaračuna kakor zgubljene.

Fran Babuder,
knjižničar.

Vojaškemu veteranskemu podpor-nemu društvu pod pokroviteljstvom nj. ces. visokosti nadvojvode Frana Ferdinanda d'Este so došla nadalje sledeča darila: Od pomorskega oddelka e. in k. vojnega ministerstva meseca maja 1900. 1. 150 K., od gospoda Bernethich-Tomasinija 50 K., od Aleksandra grofa Economo 50 K., od Kostance grofice Hohenwarth 4 K., od Josipa Wostriga e. k. pomorskega polkovnika 5 K., na neki zabavi pri Pri Piščancih v Rojani 3 K. in 4 stot., od gospe Ane de Görj 1 K., od gospoda Danijela Frennerja 2 K., (zadnja tri darila za društveno zastavo.)

Vesti iz ostale Primorske.

× Umrli je danes ob 1. uri zjutraj v Sežani gosp. Ignacij Wilter, v pokojeni e. k. vodja žandarmerijske postaje, svak tamošnjega e. k. sodnega oficijala g. Josipa Dettoni. Rodbinama Wilfer-Dettoni naše sožalje!

× Nevihta je minolo sredo v nekaterih krajih na Goriškem povzročila ogromno škodo. Toča je pobila v Krombergu in po šempaskem polju skoro vse.

× «Trgovska registrirana zadruga v Gorici» nas prosi, naj objavimo, da seje ravnateljstva se ne vrše več ob ponedeljkih, ampak ob petkih, zvečer ob 6. uri.

Vesti iz Kranjske.

* Kmetijski poskusi na ljubljanskem Barji. Na ljubljanskem barji je vzel lansko leto poljedeljsko ministerstvo od mestne občine v najem nekaj neobdelovanega sveta z namenom, da poskusi, kako bi se na tem močvirnem svetu obnesla kultura. Letos in oziroma že lani so na račun poljedeljskega ministerstva ondelali najeto zemljišče, ki leži mej cesto v Črno vas in strugo Ljubljani. Vrezali so neobhodno potrebne jarke, da se je voda odtekla po njih; nato so zemljišče razkopali, razorali in dobro pognojili. Raznovrstna poljska semena, ki so jih položili v črno barjansko prst, so vsa brez izjeme pogнала: fižol, krompir, repa in drugi sadeži so že za ped nad zemljo in to leto obrodilo dobro.

(Po «Slov. Narodu».)

* Za radovljjski politični okraj se snuje mojstrska zadruga s sedežem v Radovljici.

* Osebnost. Deželni šolski svet kranjski je rednemu učitelju na drž. gimnaziji v Novem mestu dr. Jos. Pipenbacherju priznal naslov profesorja.

* V stalni pokoj stopi koncem šolskega leta profesor Maks Pleteršnik po več nego 40-letnem službovanju.

* Talijo za rešitev življenja v dvojnem znesku 106 kron je priznala dež. vlada krajnska 16-letni Mariji Vencelj iz Jelš pri Krškem, ker je 21. aprila letos z lastno nevarnostjo rešila iz ognja dva otroka posestnika Jož. Kočmana od istotam.

* Na sejem, ki se je vršil minoli petek v Ljubljani je bilo prignanih 847 konj in volov, 222 krav in 61 telet, skupno 1130 glav živine. Kupčija je bila srednja.

* Russkij kružok v Ljubljani priredi na praznik sv. Rešnjega Telesa skupen izlet na Vrhniko.

Vesti iz Štajerske.

— Svojo 10-letnico bo praznoval letos celjski »Sokol«. To bo zopet lep naroden praznik za štajerske Slovence, ki bo pričal, da slovenska narodnost na Štajerskem še nikakor ni podlegla sovražnemu nemškemu navalu, da se marveč krepko dviga v nadi na lepšo bodočnost. Celjska fakinaža bo seveda tudi o tej priliki v službi nemškutarske klike, a taka sodruga ne more ni z daleka doseči one višine, v kateri se giblje zavedni slovenski »Sokol«, ki gleda le s preziranjem in pomilovanjem na taka bitja, ki za denar uprizarjajo demonstracije.

Razne vesti.

Promocija Hrvata na vseučilišču v Inomostu. Iz Inomosta nam javljajo, da bo dne 16. t. m. predsednik tamošnjega hrvatskega akad. društva »Veletit«, g. Jakša Račić, v veliki dvorani vseučilišča promoviran »sub auspiciis imperatoris« na čast doktorja vse-skupne medicine.

Podjetnost ameriških delavcev. Predilnica imenom Catton Mill v fall Riverju (Mass.) je prešla v roke unijskih delavcev. Prometni kapital znaša 1.000.000 dolarjev. Delnice so se prodale po 25 dolarjev, katere so samo delavei kupili.

Mesto predsednika Zjedinenih držav Ameriških mora biti jako zdravo, kajti vsi bivši predsedniki so dočakali visoko starost. Tako je n. pr. dočakal predsednik Washington 67, John Adams 90, Thom Jefferson 83, Madison 85, Monroe 73, John Quincy Adams 80, Andrew Jackson 78, Martin Van Buren 79, William Henry Harrison 68, John Tyler 71, Millard Fillmore 74, James Buchanan 77 in Buttherford B. Hayes 71 let, med tem ko sta Cleveland v 63. in Benjamin Harrison v 67. letu svoje starosti še popolnoma čila in krepka.

Loterijske številke, izrečane dne 9. tek. meseca:

Dunaj	51	39	59	53	70
Gradec	80	51	3	53	41

Brzovjavna poročila.

Iz francoske vojske.

PARIZ 10. (K. B.) Glasom vesti v »Liberté« je dal ostavko načelnik glavnega štaba Delanne in sieer zaradi sprememb v osebah, katere je zaukazal vojni minister.

Izgredi proti Židom.

KONITZ 11. (K. B.) V nedeljo predpoludne so se ponovili nemiri. Redarstvo in orožništvo ni imelo nobene moči. Popoludne so izgnedniki porušili sinagogo. Napadli so kriminalnega komisarja Wehna; isti je moral zbežati. Zvečer je prispela stotinja 14. polka, ki je izpraznila ulice. Uvedli so naglo sojenje.

Iz svetovne razstave.

PARIZ 10. (K. B.) Predsednik Loubet in kralj Oskar Švedski sta se danes udeležila prisojanja prve nagrade (grand prix) v Longchampsu; o vožnji tje in nazaj ju je občinstvo živahno pozdravljalo.

Nova svetnika. — Papežovo zdravje.

RIM 10. (K. B.) Papež je popoldne v cerkvi sv. Petra proglasil dva italijanska mučenika svetnikoma. Navzočih je bilo romarjev in drugih ljudi kakih 30.000. Isti so papeža, ki se počuti dobro, živahno pozdravljali.

Ustaja v Asantih.

LONDON 9. (K. B.) »Daily Mayl« javlja včeraj iz Aacra: Glasom poročil urojenec, da guverner v Kumasi poskusil izpad, a ustaši da so ga odgnali ter prisilili, da je kapituliral. Omenjeni list dostavlja, da je naselbinski urad zelo vznemirjen, ker že dva meseca ni prišla nobena vest iz Kumasi.

Položaj na Kitajskem.

PARIZ 9. (K. B.) »Agence Havas« poroča: Iz Pekinga ni prispela danes nobena vest v Pariz. Admiral Cursol je zopet poslal oddelek 50 mož iz Taku-a v Tientsin. Brzovjavka iz Yanansen-a, odposlana predvčeraj, pravi, da je agitacija proti inozemcem tolika, da je podkralj izjavil, da poslednjih ne more varovati. Obvestili smo kitajsko vlado, da jo smatramo odgovorno za varnost francoskih podanikov ter da jih bomo, če treba, čuvali sami.

LONDON 9. (K. B.) »Times« izvajajo v uvodnem članku, Anglija naj bi mislila na srčno sodelovanje z Rusijo, da kolikor prej odpravita nemire na Kitajskem.

WASHINGTON 9. (K. B.) Državni tajnik Hay je v ministerskem svetu čital brzovjavko ameriškega poslanika v Peking, v kateri isti javlja, da položaj se ni zboljšal ter zahteva instrukeje. Poslaniku odgovorijo, naj stori, kar se mu zdi potrebno v varstvo ameriških podanikov in njih lastnine ter da se ohrani ugled vlade, a da sene sme vezati nasproti nobeni drugi vladi.

TIENTSIN 10. (K. B.) Moštvo nemških križaric »Hansa« in »Hartha« je dospelo v Taku. Semkaj je prišlo 50 angležkih in 30 ruskih vojakov. Glasom vesti iz Pekinga je tamkaj položaj nevaren. Nujno je potrebno da se določijo več vojaštva. Generalu Niehu se je ukazalo, da varuje železnico ter, če mogoče, razpodi bokserje brez sile. Istega generala so grajali zaradi umora ustašev. 1500 mož njegovih čet se je vrnilo v Lutai. Pod-

kralj v Čiliju je prosil pismenim potom cesarski dvor, da dovoli tujim vlastim uporabo železnice, ker so inache resni nemiri neizogibni.

Gibanje bokserjev se razširja tudi v pokrajini Schansi. Na tisoče ustašev je baje na potu v Yangtu, da obkolijo generala Nieha, ali da pridejo v Tientsin. Oddelek Niehovih čet se baje bje z bokserji onstran Jangtu-a.

HONGKONG 10. (K. B.) 450 mož je dobilo ukaz, da so pripravljene, da odkorakajo proti severju. Ta naredba je v zvezi z ustajo bokserjev.

LONDON 9. (K. B.) »Times« javlja iz Pekinga dne 7. t. m.: Francoski poslanik je prejel brzovjavno poročilo, da sta francoski konzul v Mōngtse in francoski konzularni agent v Yunanfu zapustila svoji mesti, ker jima je podkralj izjavil, da mu ni možno skrbeti za njuno varstvo. Isti list javlja: Bokserji so dne 6. t. m. upelili rusko kapelo v Tungtinganu, 35 milj od Pekinga proti severju.

BEROLIN 10. (K. B.) Kokor javlja Wolffova poslovница, je razven poveljnika križarskega ladijevja prejel tudi cesarski guverner v Teingtan brzovjavnim potom ukaz, da primerno sodeluje na zatiranju ustaje na Kitajskem.

PARIZ 10. (K. B.) »Agence Havas« poroča, da je včeraj minister za vnanje stvari Delessé prejel brzovjavko francoskega poslanika v Peking, da je položaj v okolici Pekinga in Tientsina še vedno zelo resen, ker se kitajska vlada brani, da bi odločno postopala proti ustašem. Zastopniki velevalisti delajo neprestano v soglasju. Španski poslanik je sprejel gostoljubni poziv francoskega poslanstva, katero čuva oddelek francoskega vojaštva.

Vojna v južni Afriki.

Izpred Laingsnecha.

LONDON 9. (K. B.) Lord Roberts javlja včeraj iz Yellowboonfarma: General Talbot Cocke si je dne 6. t. m. z 10. brigado osvojil goro Wanwick, o čemer so imeli naši štiri mrtvece in 13 ranjenih. Po noči med 6. in 7. t. m. so Angleži spravili štiri tope na omenjeno goro in dva na južnozpadno pango gore Jukweto. V varstvu topov je Hildyard danes napadel vse pogorje. Čete so dobro izvršile dobro premišljeni načrt Hildyardov; nobena gora jim ni bila prestrma. Obišli so sovražnika ter ga prisilili, da je zapustil svoje močno stališče. Mislim, da nimamo zgbub ter da smo pridobili pozicijo, s katero preženemo sovražnika is Laingsnecha.

Živila za Transvaal.

LONDON 9. (K. B.) Kakor javljajo »Times« iz Lourenzo-Marqueza, dobiva transvaalska vlada preko zaliva Delagoa vedno velike količine živil.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 11. junija 1900.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago. Kava. Prošli teden so se znatno zvišale cene na izvirnih in terminskih trgih. Kurz braziljskih menije se je neprestano boljšal. Dovož je bil neznan. Prihodnja žetev se menda zakasni. Tendence na našem trgu je bila istotako dobra ter so cene poskočile za 3 do 4 krone, a promet je bil omejen, ker je bilo malo prodajalcev, in ti so stavili visoke zahtevke. S trga je bilo vzetih 750 vreč kave Santos od navadne do fine po 4 do 54 kron za 50 klg. v skladiščih 13.876 q kave.

Poper. Še vedno malo kupčije o nespremenjenem položaju na najvažnejših izvirnih in trgih. Cene:

poper	Singapore	K. 74.—
„	Telliecherry	„ 72.—
„	Batavia	„ 70.—
„	Penang C	„ 68.50
„	Penang D	„ 67.50

Piment: Položaj se je nekoliko zboljšal na izvirnih trgih; na našem trgu nespremenjen; cena 40 K. —

Klinčki: Zanemarjeno, brez kupčije. Cena: 50 kron. —

Pasia lignea: Mirno, brez kupčije. Izbrano blago je veljalo 51 K. —, novi Standard po 48 K. —

Sladkor: Tudi prošli teden se je položaj na tu- in inozemskih glavnih trgih vedno boljšal ter so cene rastle nadalje. Vsed tega se je boljšala tendence tudi na našem trgu in je bilo o nekoliko višjih cenah malo več prometa nego prošle tedne. Zaključili smo o naslednjih cenah:

Za gotovo blago v tranzitu, vozninepro-

sto v Trstu z 2% skontom:

Centrifugalni pilé	27.½—29.—	K
Melis-pilé	29.—	29.¼ „
Concassé	28.¾—29.¼ „	

V klobukih po 1.80—2 kg. 30.—31.— „

V koekah v zabojih po

25 in 50 kg. 31.—32.½

Za naročbe junij-avgust:

Centrifugalni pilé	28.—	29.½ K
Melis-pilé	29.—	29.¾ „

Za naročbe oktober-december in november-marec:

Centrifugalni pilé 27.¼—28.— K

Iz notranjosti so pripeljali od 1. do 7. t. m. po železnici:

13.900 q (proti 15.300 q) v isti dobi lanskega leta. Zaloga je znašala dne 6. junija 166.100 q, od katerih je bilo v javnih skladiščih 160.046 q. (proti 123.200 in 120.561 q v isti dobi lanskega leta.)

Žita. Trg miren. Prodalo se je 500 q. turščice levantinske po 11 K. — in 300 q ameriške po 10.80 K. — Zaloga znaša 532 q pšenice (332 q v skladiščih), 14571 q turščice (14.171 q v skladiščih) in 300 q ovsu.

Bombaž. Ker še vedno nedostaje kupčije, se položaj ni spremenil.

Moka: Cene stalne, kupčije nobene.

Les: Prošli teden je bil precej živahen promet ter se je poslalo precej blaga na Grško in Italijansko; cene so znatno poskočile.

Južno sadje: Prodali so 1500 zabojev pomaranč po 6 do 13 K. — in 5000 zabojev limon po 2 do 14 K. — zaboj.

Olje, oljino: Kupčija omejena; položaj nespremenjen. Prodali so 100 q italijanskega polfinega do najfinejšega namiznega v sodih po 120 do 150 K. — in 130 q grškega v barelih po 76 K. — od q.

Riž: nobene spremembe na našem trgu. Iz Akayba je došlo zopet 42.518 vreč surovega Arracana.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 11. Pšenica za juni K. 7.30 do 7.31 Pšenica za oktober K. 7.84 do 7.85 Rž za maj K. — do — Rž za oktober K. 6.88 do 6.89 Koruza za maj 1901 K. 4.94 do 4.95 Koruza za juli 1900 K. 5.65 do 5.66 Oves za maj K. — do — Oves za oktober K. 5.08 5.10.

Pšenica: ponudbe pospešene, povpraševanje omejeno, mlačno. Prodaja 12.000 mst. 5 do 10 st. ceneje. Vreme: lepo, vročina.

Hamburg 11. Trg za kavo. Santos good average za maj 38.50, za september 39.— za december 39.75 za marec 40.50 Denar.

Havre 11. Kava Santos good average za maj 50 kg. frankov 46.—, za september 50 kg. frankov 47.—.

Dunajska borza dne 11. junija.

	danes	predvčeraj
Državni dolg v papirju	97.95	98.95
„ v srebru	97.75	97.85
Avstrijska renta v zlatu	116.20	116.25
„ kronah 4%	97.40	97.10
Kreditne akcije	708.—	707.25
London 10 Lsr.	242.25	242.20
20 mark	23.71	23.68
Napoleoni	19.29	19.27
100 italijanskih lir	90.55	90.55
Cikini	11.33	11.33

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Postne naročbe se izvrše v tistem dnevu.

Odpošiljatev je poštne prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopije).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih
vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Irene
št. 2., toči istrsko, dal-
matinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo
vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 2b. Velika
zaloga in delavnica vsako-
vrstnega obuvala po naročilu.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso)
filijalka ulica Riborgo 15. ima
veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako-
vrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič
v kosih in v skatljicah, finih biškotov, različnih li-
kerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in
druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po-
godbi in naročilu franco na dom in trgovcem v
razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladčičarna,
svez kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko
pekarno in sladčičarno 3 krat
na dan svez kruh. Prodajalnice moke ter sprejema
naročbe za vsakovrstno fino pecivo za vsakovrstne
praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji.
trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba
točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni
»Commercio« in »Tedesco«
ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
venski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13
prodajalnica vsakovrstnega
manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se
pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
priporoča svojo dobro pre-
skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Škočir ima v ulici Giulia
št. 309 mlin na par,
kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem po-
silja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike
melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
loga raznovrstnega
pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence.
Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla: »svoji
k svojim.« Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 14
(začetek c. kr. deželne sodnije.)

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijivi
krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 221 n.
ima izborni zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz
inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek.
dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-
novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona
št. 7 izdeluje sveče iz pristnega
čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za
obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cer-
kvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Tovarna nadplato (Schuhober-
theil) tvorniško
zalogo usnja in podplato, vse potrebščine za
čevlarje, sedlarje, knjigoveze, itd. ter glavno zalogo
voščila (biksa) družbe Sv. Cirila in Metoda v Lju-
bljani ima trdnica Ivan Drufovka Gorica Travniki 5
Filijalki v Komnu in Sežani. Ceniki zastoj in franco
naročila točna.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika
zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali
stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijam.
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-
vrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del.
Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

V Sv. Križu

(v okolici tržaški)

se oddajo v najem prostori prijavljeni za
pekarno in prodajalnice.

Ponudbe na g. Kristjana Košuta v Sv.
Križu št. 177.

Adoptirana hči **Alojzija** in nje soprog **Anton Rebek** od žalosti potrta naznanjata vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem, da je minolo soboto ob 7 uri zvečer umrla preljubljena gospa

MARIJA vdova COVACICH roj. NEUMÜLLER

posestnica

po dolgotrajni in mučni bolezni in previdena s svetotajstvi za umirajoče. Pogreb se je vršil danes
ob 4. uri pop. iz lastne vile v Barkovljah v župno cerkev in potem k sv. Ani k večnemu počitku.

V Barkovljah, dne 11. junija 1900.

To velja v neposredno obvestilo.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
nito dovoljenih državnih papirjev in sreč.
Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-
reicher v Budimpešti, VIII. Deutsegasse, 8.**

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist
za očesne bolezni

ulica Valdirivo šte. 3, I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8^{3/4}
zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno
od 4—5 popoldne.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z
redno uporabo istega se prebavljanje krepi
in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč.
po pošti 20 nvč. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo
zraven stoječo, postavno po-
loženo varstveno znamko.

je staro, najprej v Pragi rabljeno do-
mače zdravilo, katero varuje in ohrani
rane čiste, vnetje in bolečine olajša
in hlaadi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti
6 nvč. več.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje
in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa,
vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč
peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne
nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

HERA PROMETHEUS

DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom
za zasebnike in mesta v kakoršnjih si bode številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin	1898	Zlata kolajna Budapest	1899
	99	Schiedam Haag	
Vratislava		Monakovo	

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.

Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni sistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244,
ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni ogljik mihrve vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik

za Istro, Goriško, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italjansko, ter angleško Indijo

EDVARD TURECK V TRSTU.

Restavracija Mahorčič

v Divači

z obširnimi, krasnimi vrtom z lopami z nekaj
njiv in travnikov, z lepimi sobami za ptujce
in letovišnike z obširnimi govejimi in konj-
skim hlevom ter družimi gospodarskimi pro-
stori, odda se vsled maloletnih dedičev

v najem

Podudbe sprejema in natančnejša pojasnila
daje varuh **Albin Štrekelj v Škocijanu**
pošta Divača.

Costilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in
dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, do-
mače klobase. Gostilna je odprta vedno do
1. ure popoldne. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Ob glavni cesti Ribnica-Kočevje,
ob vodi ležeča

nova enonadstropna hiša

z vrtom, 10 minut od trga Ribnice od-
daljena, se odda v najem ali pa tudi
prod.

V hiši se nahaja sedaj gostilna.
Ponudbe sprejema uprava »Edinosti.«

Domača obrt!

Velika zaloga raznovrstnega po-
hištva, zalagatelja tržaških prekupcev
iz Solkanu

Antona Černigoj

se nahaja v Trstu, Via di Piazza vec-
chia (Rosario) št. 1. (hiša Marenci) na
desni strani cerkve sv. Petra.

Svoji k svojim!

Razpis učiteljske službe.

Št. 4627

Na štirirazredni deški ljudski šoli s
pravico javnosti v Trstu se izpisuje služba
učitelja voditelja s 1600 K letne plače, 200.
K funkcije doklade in z ²/₃ doneskom k
pokojniskemu zavarovanju do 30. junija t. l.

Postavno opremljene prošnje naj se do
posljejo podpisaniemu vodstvu.
Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, 1. junija 1900.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu,
da sem odprl

novo podružnico

svoje trgovine z jestvinami

in sicer v ulici **Farneto št. 8.** V zalogi
imam vsakovrstne moke, riž, sladkor, kavo
in vsega česar potrebuje hišna gospodinja. V
vabilni obisk se toplo priporoča z vsem spo-
štovanjem udani

Alojzij Vesel.